

Zbabělci - rozbor díla k maturitě (8)

Kniha: Zbabělci

Autor: Josef Škvorecký

Přidal(a): Barcheeba

Škvorecký:

- Narodil se 27. 9. 1924 v Náchodě. Po maturitě v roce 1943 pracoval jako pomocný dělník v náchodské továrně. Po válce studoval filosofii a angličtinu na Karlově univerzitě v Praze, kde 1951 získal doktorát. Poté nastoupil na dvouletou vojenskou službu. Po válce nastoupil jako redaktor nakladatelství SNKLU (pozdější Odeon), které musel opustit po vydání románu Zbabělci, 1958. Téhož roku se oženil se Zdenou Salivarovou a v roce 1969 odjeli společně do USA. Nakonec se usadili v Torontu a do Československa se poprvé vrátili až po roce 1989. Josef Škvorecký zemřel 3. 1. 2012 v Torontu.
- V románu Zbabělci se Škvorecký ztotožňuje s hlavním hrdinou Dannym a Kostelec zastupuje rodný Náchod. Škvorecký využil k napsání románu své zkušenosti z vojenské služby a ze života v maloměstě.

Zbabělci:

- román napsán koncem roku 1948, poprvé vydán o deset let později
- žánr: deník (subjektivní popis, nemá přesnou deníkovou formou – začíná ráno vstáváním z postele a končí večer usnutím) / kronika (výklad historických událostí) / autobiografický román
- jazyk: rytmus – krátké věty v dialogích se střídají s dlouhými větami v popisu osobních zážitků, časté dialogy, hovorová řeč (nepopisuje, pouze pozoruje okolí, konkrétní a stručná, nutí čtenáře domýšlet si podtext, který je jasně patrný ale nevyčtený), místy se objevuje němčina nebo

angličtina (v hovorové řeči)

- čas: 4. - 11. května 1945, doba uvolnění politické situace, utlumena studená válka, nové kulturní a hospodářské vztahy s západem (anglosaská kultura – jazz a angličtina), čas je chronologický (jednotlivé kapitoly jsou jednotlivé dny)
- prostor: Kostelec – imaginární maloměsto (připomíná Škvoreckého rodný Náchod), výrazný popis české buržoazie, detailně zaznamenány osudy jednotlivých spoluobčanů, důraz na přátelství a lásku
- téma: povstání proti Němcům na konci druhé světové války, vykreslení charakteru lidí, kritika českého maloměsta a ironický pohled na lidskou zbabělost
- vypravěč: ich-forma – Danny Smiřický

Postavy:

- Danny Smiřický (19) - mladý kluk, který miluje hudbu a obdivuje anglosaskou kulturu. Pátrá po smyslu života, je plný ideálů, je kritický, ironický a otevřený. Naprosto normální člověk, pozoruje svět kolem sebe ale nehodnotí. Přiznává na sebe co u jiných jen tušíme a pozorujeme až z jejich chování. Je upřímný, má rád holky, myslí si nebo si snaží namluvit, že je zamilovaný. Chce být hrdinou, je povrchní, jedná tak, aby u toho dobře vypadal. Pozoruje chování občanů Kostelce v době bezpečí i nebezpečí. „Antihrdina“ - je zbabělý, pohodlný a rád vypadá dobře.
- Benno – obtloustlý muzikant. Líný, nechce se mu do války. Má rád své pohodlí – je ztělesnění lidské zbabělosti a lenosti.
- Irena – Dannyho velká láska. Odmítá ho, protože miluje horolezce Zdeňka. Danny je do ní zamilovaný, přestože ji vidí pouze jako „hloupou holku“ jako všechny ostatní.
- Lexa, Přema... - Dannyho kamarádi.

Ukázka:

"Olrajt," řekl Lexa a vykročili jsme. Pod kůlnou na dříví, kde

jsem byl dopoledne s Rost'ou, bylo prázdné. Seděl tam zase jenom

Rost'a. Vylezli jsme na hromadu špalíčků a usadili jsme se. Bylo mi

chladno po těle, ale ta tma v kůlně a bílý výhled dole mi daly zas

starý příjemný pocit. Přisunul jsem se k Rost'ovi.

"Tak co," řekl Rost'a.

"Co ty?" řekl jsem.

"Viděls Dagmaru?"

"Viděl. Sekne jí to."

"Já byl u ní."

"Jo? A co?"

"Zas sem jí to říkal."

"A co vona?"

"Jako dycky."

"A cos jí řek?"

"Tak. Že bych chtěl, aby na mě vzpomínala v dobrým, dyby se mi něco stalo."

"A vona?"

"Řekla mi, že sem protivnej."

"Co?"

"Že sem protivnej."

"Proč?"

"Že prej teď sou důležitější věci na starosti a já že pořád votravuju s takovejma hloupostma."

Odmlčeli jsme se. Pak jsem řekl:

"Poslyš, vona je blbá."

"Ale není."

"Je."

"Není."

"Je. Nebo na tebe kašle tak dokonale, že si z tebe dělá psinu."

"To spíš."

"Holky sou potvory," řekl jsem.

"To sou, čče."

"Já vím, na jaký důležitější věci vona asi myslí."

"Já taky. Na Kočandrleho."

"Eště s ním chodí?"

"Pořád."

Více studijních materiálů najdete na [Studijni-svet.cz](https://studijni-svet.cz)

Vymazlené prezentace stáhnete na [Prezmania.cz](https://prezmania.cz)